

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM
SZÓBELI ÉRETTSÉGI TÉMAKÖRÖK 2026. TANÉV
MAGYAR NYELV

1.TÉMAKÖR: KOMMUNIKÁCIÓ	A nyelv, mint kommunikáció	A kommunikációs folyamat tényezőinek, céljának, funkcióinak, valamint ezek összefüggésének megértése, bizonyítása beszédhelyzetek elemzésével, szövegértelmezéssel, szövegalkotással.
	Nyelvi és vizuális kommunikáció	Az emberi kommunikáció nem nyelvi jelei és kifejezőeszközei (pl. gesztusok, mimika, térközsabályozás, tekintet, külső megjelenés, testtartás, fejtartás, csend).
	A tömegkommunikáció	A tömegkommunikáció jellemzői, funkciói, megjelenési formái, nyelvi és képi kifejezési formái.
2. TÉMAKÖR: A MAGYAR NYELV TÖRTÉNETE	Nyelvtörténeti korszakok	A magyar nyelv történetének fő korszakai.
	Nyelvtörténeti korszakok	A nyelvújítás lényege és jelentősége példák alapján
	Nyelvtörténeti korszakok	A nyelvtörténet forrásai: kézírásos és nyomtatott

		nyelvemlékek (pl. A tihanyi apátság alapítólevele, Halotti beszéd és könyörgés, Ómagyar Máriasiralom)
3. TÉMAKÖR: EMBER ÉS NYELVHASZNÁLAT	Jelek és jelrendszerek	A nyelv, mint jelrendszer.
	Nyelvváltozatok	Anyanyelvünk rétegződése I. A köznyelvi változatok, a csoportnyelvek és a rétegnyelvek
4. TÉMAKÖR: A NYELVI RENDSZER	Hangtan	A magánhangzók és a mássalhangzók rendszere
	Alaktan és szótan	A morféimák, szóelemek szerepe és helyes használata a szóalak felépítésében, a szószerkezetek alkotásában
	Alaktan és szótan	A magyar nyelv szófaji rendszere: az alapszófajok, a viszonyszók és a mondatszók.
	A mondat szintagmatikus szerkezete	A mondatrészek fogalma, fajtái, felismerésük mondatban, helyes használatuk a mondatok felépítésében (állítmány, alany, tárgy, határozó, jelző)
5. TÉMAKÖR: A SZÖVEG	A szöveg szóban és írásban	A szóbeli és írott szövegek szerepe, eltérő jegyei
	Az intertextualitás	A szövegköziség, a vendégsszöveg jelenségeinek értelmezése irodalmi és nem irodalmi szövegekben

6. TÉMAKÖR: A RETORIKA ALAPJAI	Érvelés, megvitatás, vita	Az érvelés műfajai: a tétel, a bizonyítás, a cáfolat, az érv és az ellenérv.
	A nyilvános beszéd	A szónoki beszéd fajtái (tanácsadó beszéd, törvényszéki beszéd, alkalmi beszéd) és jellemzői.
7. TÉMAKÖR: STÍLUS ÉS JELENTÉS	A szójelentés	Egyjelentésű, többjelentésű szó, homonima, szinonima, hasonló alakú szópár, ellentétes jelentés
	Stílusesszközök	Szóképek: hasonlat, metafora, megszemélyesítés, szinesztézia, metonímia, szinekdoché; összetett szóképek: allegória, szimbólum felismerése, elemzése és értelmezése szépirodalmi és egyéb szövegekben
	Stílusréteg, stílusváltozat	A tudományos és szakmai stílus sajátosságai
8. TÉMAKÖR: DIGITÁLIS KOMMUNIKÁCIÓ	A digitális kommunikáció ismérvei	A digitális kommunikáció jellemzői, szövegtípusai, az új digitális nyelv